

Právní rádce

ELEKTRONICKÝ NEWSLETTER MĚSÍČNÍKU PRÁVNÍ RÁDCE
VYDÁVÁ ECONOMIA, A.S., V EXKLUZIVNÍ SPOLUPRÁCI S ATLAS consulting spol. s r.o.

1. 11. 2012
číslo 19/12

K uvalení vazby

Před několika dny proběhla veškerými sdělovacími prostředky zpráva v jedné z nejvíce sledovaných kauz poslední doby. A sice, že soud neshledal u pana Dalíka důvod k uvalení vazby. Poté, co se řešila vazba u Davida Ratha, toto rozhodnutí soudu opět vzbudilo obrovské emoce ohledně tohoto institutu, a pokud se rozhodneme prozkoumat samotné dno a podíváme se do internetových diskusí, nezbyde než se podívat nad názory diskutujících, kteří si pod rouškou anonymity hrají na kvalifikované advokáty, státní zástupce či soudce. Nicméně emoce stranou a raději se zaměříme na fakta o institutu vazby v trestním řádu.

Vazba je nejzávažnějším trestněprávním zajišťovacím institutem. Nejedná se tedy o trestní sankci ani se nejedná o předběžný výkon trestu. V našem právním řádu je zakotven princip presumpce neviny (na toho, proti komu je vedeno trestní řízení, je pohlíženo jako na nevinného, dokud není odsuzujícím rozsudkem vina vyslovena) a z tohoto důvodu je vazba krajním a výjimečným opatřením, které lze uplatnit, pouze pokud nepostačí uplatnění jiného zajišťovacího institutu (peněžitá záruka, písemného slibu obviněného atd.). Jinými slovy, uvalení vazby je velkým zásahem do základních lidských práv a svobod, neboť dojde k omezení osobní svobody, bez pravomocného odsuzujícího rozsudku. Na toto téma často judikuje i Ústavní soud (v právním informačním systému Codexis z 9 033 judikátů Ústavního soudu k trestnímu řádu, se 1 276 judikátů týká důvodů vazby), nicméně za všechny lze zmínit nálezy Ústavního soudu ČR sp. zn. III. ÚS 612/06, který se věnuje právě důvodnosti vazby. Z důvodů výše uvedených přibyl s účinností od 1. 1. 2012 do českého

právního řádu nový institut „vazební zasedání“ které si „vynutil“ Ústavní soud. Účelem toho to institutu je zajistit osobní slyšení obviněného a jeho vyjádření k vazbě. Závěrem jednání má být rozhodnutí soudu o uvalení vazby či nikoliv. Aby bylo možno vazbu uvalit, musí všechny zjištěné skutečnosti nasvědčovat tomu, že skutek, pro který bylo zahájeno trestní stíhání, byl spáchán, má všechny znaky trestného činu a jsou zřejmé důvody k podezření, že tento trestný čin spáchal obviněný. Soud si zde musí být minimálně jist, že je dána důvodnost trestního stíhání. Soud dále musí vzít v potaz důvodnost vazby, kterou musí státní zástupce prokázat. Pokud zde ovšem existují sebemenší pochybnosti o důvodnosti vazby, soud vazbu uvalit nemůže. Dále musí být zjištěno, zda nelze účelu dosáhnout jiným, méně závažným zajišťovacím prostředkem, musí být splněna podmínka minimálních trestních sazeb a proti obviněnému musí být vedeno trestní stíhání.

Závěrem lze konstatovat, že vazba je až to nejzazší řešení, kterého lze užít jen v případech, kdy uplatnění jiného zajišťovacího institutu nepřinese kýžený důsledek. Rozhodnutí o uvalení vazby samo o sobě již určitým způsobem předvídá budoucí rozhodnutí soudu ve věci samé, proto soud musí vycházet z velké míry pravděpodobnosti, že jsou splněny všechny zákonem předepsané náležitosti. Soudy by měly tímto institutem spíše šetřit a při jakýchkoliv pochybnostech rozhodnout ve prospěch obviněného. A tímto způsobem je také zapotřebí k vazbě přistupovat i v kauzách, které jsem zmínil na začátku.

Jakub Kolomičenko
právník, ATLAS consulting

NÁZOR

Novela insolvenčního zákona a občanského soudního řádu

Dne 15. 10. 2012 byl ve Sbírce zákonů zveřejněn pod č. 334/2012 Sb. zákon, kterým se mění zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů. Zákonodárce dle důvodové zprávy novelou reaguje především na rozmáhající se praxi podávání návrhů na zahájení insolvenčního řízení ze strany věřitelů, kteří se svým podáním snaží dotčeného soutěžícího eliminovat z dalšího konkurenčního boje v daném podnikatelském prostředí. Cílem takových návrhů je pak poškodit jiného soutěžícího na pověsti, na důvěryhodnosti, na možnosti ucházet se o veřejné zakázky, na možnosti a podmínkách pro získání úvěru a podobně. V praxi se ukazuje, že informace o pouhém zahájení insolvenčního řízení je ze strany veřejnosti automaticky vnímána tak, že daný subjekt se nachází ve finančních problémech a přestává být relevantním partnerem v dalších obchodních vztazích. Právě reakce veřejnosti na podání insolvenční

(Pokračování na stránce 2)

19/2012

Právní rádce v novém vzhledu

Právní rádce

Číslo vydání: 19/2012 – www.pravniradce.cz – Cena 60 Kč / 7,60 €

PRÁVO A OBCHODNÍ Diskvalifikace (nejen) člena statutárního orgánu po rekodifikaci 34
PRÁVO A FINANČNÍ Akcie po rekodifikaci 34
PRÁVO A MARKETING Studie: Soukromí zaměstnanci versus majetkové zájmy zaměstnavatele 44

V aktuálním čísle mimo jiné najdete:

- TÉMA: SOCIÁLNÍ SÍŤ: CO MŮŽETE A CO NE?
- DISKVALIFIKACE (NEJEN) ČLENA STATUTÁRNÍHO ORGÁNU PO REKODIFIKACI
- AKCIE PO REKODIFIKACI
- ROZHOVOR S PŘEDSEDOU ČAK MARTINEM VYCHOPNĚM
- STUDIE: SOUKROMÍ ZAMĚSTNANCI VERSUS MAJETKOVÉ ZÁJMY ZAMĚSTNAVATELE

Ukázkové číslo ZDARMA a předplatné:
tel. 800 110 022, www.PravniRadce.cz

Sbírka: Novela stavebního zákona a dvě nařízení vlády

Rozsáhlá novela stavebního zákona byla publikována ve Sbírce zákonů. Předpis dříve Senát vrátil do Poslanecké sněmovny s pozměňovacími návrhy, ta však jeho stanovisko přehlasovala. Zákon č. 350/2012 Sb., kterým se mění zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, a některé související zákony má za cíl zejména zjednodušit územního a stavebního řízení. Zákon tak třeba zkracuje lhůty nebo rozšiřuje okruh staveb, které nevyžadují územní rozhodnutí ani územní souhlas. Celé na <http://pravniRadce.ihned.cz/c1-58069460>

Vyhlášky k energetice a plynárenství

Energetický regulační úřad vydal v poslední době několik nových vyhlášek. Jde o vyhlášku č. 348/2012 Sb., kterou se mění vyhláška č.

(Pokračování na stránce 2)

Právní rádce

(Pokračování ze stránky 1)

návrh má způsobovat likvidační následky i pro společnosti, které jsou z ekonomického hlediska zdravé. V novele obsažená opatření mají dopomoci co možná nejlépe eliminovat právě podávání návrhů na zahájení insolvenčního řízení ze strany věřitelů, které je iniciováno těmito nepoctivými úmysly, a ve svém důsledku tak zabránit výše popsaným negativním dopadům. Cílem je zvýšit oproti dosavadnímu stavu odpovědnost věřitelů za podávání insolvenčních návrhů nepoctivého charakteru a zároveň posílit ochranu dlužníků před uvedeným jednáním tak, aby zde byla reálná možnost dosáhnout nároku na náhradu škody nebo jiné újmy, která jim byla způsobena nepoctivým jednáním ze strany věřitelů. Zákon nabývá účinnosti dnem 1. 11. 2012. Více na internetové stránce <http://www.codexisuno.cz/0os>

Vyhláška o rozsahu činností depozitáře důchodového fondu

Dne 17. 10. 2012 byla ve Sbírce zákonů zveřejněna pod č. 341/2012 Sb. vyhláška o rozsahu činností depozitáře důchodového fondu a depozitáře účastnického fondu. Ve vyhlášce vydané k provedení § 39 odst. 3 a § 41 odst. 6 zákona o důchodovém spoření a § 89 odst. 3 a § 91 odst. 6 zákona o doplňkovém penzijním spoření Česká národní banka nově stanovila rozsah činností depozitáře důchodového fondu a účastnického fondu při úschově majetku v důchodovém a účastnickém fondu, při kontrole stavu majetku v důchodovém fondu a v účastnickém fondu v případech, kdy povaha věci vylučuje svěřeni majetku do úschovy, při evidenci peněžních prostředků na účtech v důchodovém a účastnickém fondu, při kontrole připsování a odepisování důchodových jednotek důchodového fondu a penzijních jednotek účastnického fondu, při kontrole výpočtu aktuální hodnoty důchodové jednotky a penzijní jednotky, při zajištění vypořádání obchodů s majetkem v důchodovém a účastnickém fondu v obvyklé lhůtě, při kontrole nakládání s majetkem v důchodovém a účastnickém fondu, při kontrole postupu při oceňování majetku a závazků v důchodovém a účastnickém fondu, při kontrole výplaty dávek a konečně při kontrole výpočtu úplaty za obhospodařování majetku v důchodovém a účastnickém fondu. Vyhláška také vymezuje jednání penzijní společnosti, která jsou důvodem neprovedení pokynu depozitářem fondu, a upravuje případy, kdy může depozitář fondu vykonávat výše uvedené činnosti prostřednictvím jiné osoby. Vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. 1. 2013. Více na <http://www.codexisuno.cz/0ot>

Vyhláška o zdraví zvířat a jeho ochraně, o přemístování a přepravě

Dne 19. 10. 2012 byla ve Sbírce zákonů zveřejněna pod č. 342/2012 Sb. vyhláška o zdraví zvířat a jeho ochraně, o přemístování a přepravě zvířat a o oprávnění a odborné způsobilosti k výkonu některých odborných veterinárních činností. Ministerstvo zemědělství vyhláškou nově provádí řadu ustanovení veterinárního zákona, když nahrazuje dosavadní právní úpravu prezentovanou vyhláškou č. 296/2003 Sb., o zdraví zvířat a jeho ochraně, o přemístování a přepravě zvířat a o oprávnění a odborné způsobilosti k výkonu některých odborných veterinárních činností. Ta se, s účinností nové vyhlášky a včetně svých novel, zrušuje. Nově jsou upraveny například veterinární požadavky na prostředí, v němž jsou zvířata chována, na jejich ošetřování a ochranu před nákazami a nemocemi přenosnými ze zvířat na člověka, podmínky vydávání veterinárního osvědčení a zdravotního potvrzení k přemístění zvířete, veterinární požadavky na umístění a držení zvířat v izolaci, způsob a postupy čištění a dezinfekce dopravních prostředků použitých k přepravě zvířat, ale i mnohé další, s požadavky veterinární péče související. Vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. 11. 2012. Více na <http://www.codexisuno.cz/0ou>

Výše redukčních hranic pro úpravu denního vyměřovacího základu

Dne 15. 10. 2012 bylo ve Sbírce zákonů zveřejněno pod č. 336/2012 Sb. sdělení Ministerstva práce a sociálních věcí, kterým se vyhláší pro účely nemocenského pojištění výše redukčních hranic pro úpravu denního vyměřovacího základu platných v roce 2013. Ministerstvo práce a sociálních věcí sdělením dle § 22 odst. 3 zákona o nemocenském pojištění vyhlásilo, že v roce 2013 bude činit výše první redukční hranice pro úpravu denního vyměřovacího základu 863 Kč, výše druhé redukční hranice pro úpravu denního vyměřovacího základu 1 295 Kč a výše třetí redukční hranice pro úpravu denního vyměřovacího základu 2 589 Kč. Více se dočtete na internetové adrese <http://www.codexisuno.cz/0ov>

Zdroj: CODEXIS®

Výše náhrady za nemateriální újmu způsobenou trestním řízením

Ve Sbírce rozhodnutí a stanovisek Nejvyššího soudu bude publikován rozsudek NS sp. zn. 30 Cdo 2813/2011, kterým se soudci Nejvyššího soudu pokusili sjednotit nejasnou judikaturu v oblasti přiznávání náhrady za nemateriální újmu, která byla způsobena tím, že proti poškozenému bylo vedeno trestní řízení, které neskončilo odsouzením. Obdobně jako v případě stanoviska o nemajetkové újme za nepřiměřeně dlouze vedené řízení a za nezákonné omezení

JUDIKÁTY

(Pokračování na stránce 3)

Komplexní právní informační systém pokrývající problematiku národní i evropské legislativy a judikatury, včetně souvisejících informací.

- Legislativa České republiky a Evropské Unie
- Judikatura České republiky, Evropského soudního dvora a Evropského soudu pro lidská práva
- Literatura

ATLAS CONSULTING
www.atlasconsulting.cz

(Pokračování ze stránky 1)

140/2009 Sb., o způsobu regulace cen v energetických odvětvích a postupech pro regulaci cen, ve znění pozdějších předpisů. Druhou je pak vyhláška č. 347/2012 Sb., kterou se stanoví technicko-ekonomické parametry obnovitelných zdrojů pro výrobu elektřiny a doba životnosti výroben elektřiny z podporovaných zdrojů. Třetím předpisem je vyhláška č. 346/2012 Sb., o termínech a postupech výběru formy podpory, postupech registrace podpor u operátora trhu, termínech a postupech výběru a změn režimů zeleného bonusu na elektřinu a termínu nabídnutí elektřiny povinně vykupujícím (registrační vyhláška). Všechny tři vyhlášky nabývají účinnosti 5. listopadu. O vyhláškách Ministerstva průmyslu a obchodu ČR upravujících oblast plynárenství se dočtete na <http://pravnicaradce.ihned.cz/c1-58073740>

EK projedná kvóty pro ženy v dozorčích radách firem až v listopadu

Evropská komise odložila projednání legislativního návrhu na zavedení povinných kvót pro ženy v dozorčích a správních radách podniků. Rozhodovat o něm bude až v půlce listopadu. Již dříve se proti předpisu postavilo 10 členských států EU, mezi nimi také Česká republika. Podklad nyní řeší legislativní služba. Evropská komise bude o návrhu jednat 14. listopadu. Původní návrh Redingové počítal se zavedením 40procentní kvóty pro ženy ve vedení veřejně vlastněných podniků i podniků obchodovaných na burzách. Pokud by společnostmi stanovenou kvótu nesplnily, čekaly by je výrazné sankce, například vyřazení ze soutěží o veřejné zakázky nebo odebrání dotací. Více <http://pravnicaradce.ihned.cz/c1-58193230>

Ministerstvo chce debatu o změnách v trestní justici

Ministerstvo spravedlnosti rozjelo od počátku října projekt pracovních setkání v jednotlivých soudních krajích. Tématem je nová vězeňská legislativa a elektronický monitoring odsouzených. Tématické schůzky jsou určeny pro soudce na trestních úsecích, státní zástupce, ředitele příslušných spádových věznic a zástupce Probační a mediační služby ČR.

(Pokračování na stránce 3)

(Pokračování ze stránky 2)

osobní svobody, i v tomto případě se soud snaží předcházet nejednotnému přiznávání nároků stanovením určitých kritérií. Těmito kritérii podle Nejvyššího soudu jsou (1) povaha trestní věci - čím závažnější trestný čin, tím větší újma, (2) délka trestního řízení a (3) konkrétní následky způsobené trestním řízením v osobní sféře poškozeného. Více na <http://www.codexisuno.cz/0ow>

Výše škody u podvodně poskytnutých prací

Dne 27. 6. 2012 vydal městský soud v Praze usnesení sp. zn. 6 To 215/2012, jímž mj. posuzoval povahu nákladů, které podvodník vynaložil k realizaci nezákonné stavby. Podvodník nabízel zhotovení projektové dokumentace včetně provedení staveb a vylákal formou finančních záloh penize od poškozených, přičemž práce realizoval pouze částečně, nezákonně a nekvalitně. Obvodní soud škodu vyčíslil jako rozdíl mezi náklady na pořízení skutečně dodaných prací a zálohami, jež mu poškození poskytli. Městský soud byl však toho názoru, že způsobená škoda je vylákaná částka v celé výši. Pachatel stavební a jiné práce totiž činil jen proto, aby vylákal od poškozených další finanční prostředky, navíc práce byly odvedeny nekvalitně, neodborně a nezákonně, takže nemají pro poškozené žádnou hodnotu. Celková zamýšlená škoda je tak částka, k jejímuž vylákání úmysl pachatele směřoval (nikoli jeho zisk, příp. čistý zisk). Více na <http://www.codexisuno.cz/0ox>

Náhrada škody za šikanu na pracovišti

Dne 9. 10. 2012 vydal Nejvyšší soud rozsudek sp. zn. 21 Cdo 2204/2011, v němž se zabýval příčinnou souvislostí mezi šikanou na pracovišti a škodou v podobě ztráty na výdělků poté, co šikanovaný ukončil pracovní poměr. Krajský soud v Brně považoval pracovním právem ukončením zaměstnání směřující k ukončení pracovního poměru za samostatný a plně v dispozici poškozeného, tedy že příčinná souvislost byla tímto úkonem přetržena. Žalobce naopak považoval snížení svých příjmů za přímý důsledek šikanózního jednání. Nejvyšší soud konstatoval, že z celého řetězce všeobecné příčinné souvislosti je třeba sledovat jen ty příčiny a následky, které jsou důležité pro odpovědnost za škodu. Podobně je např. významné pro náhradu ztráty na výdělků, zda důvodem skončení pracovního poměru byly následky pracovního úrazu či nemoci z povolání, a nikoliv způsob ukončení pracovního poměru. NS tak nesouhlasí, že pro posouzení příčinné souvislosti je významný jen vlastní právní úkon, jímž byl pracovní poměr ukončen, ale je třeba posuzovat také důvod, z jakého k tomuto skončení pracovního poměru došlo. Více se dočtete na internetové adrese <http://www.codexisuno.cz/0oy>

Trestný čin proti svědkovi

Dne 12. 9. 2012 vydal Nejvyšší soud rozsudek sp. zn. 8 Tdo 789/2012 v němž vykládal § 175 odst. 2 písm. e) trestního zákoníku. Krajský soud v Českých Budějovicích vyšel ze stanoviska Nejvyššího soudu publikovaného pod č. 15/2002 Sb. rozh. tr., podle kterého je jednání pachatele vykonané na svědkovi třeba vykládat tak, že směřuje proti osobě, jež vnímala skutečnosti, které mohou být podkladem pro rozhodnutí orgánů činných v trestním řízení, a které je vedeno úmyslem odradit tuto osobu od řádného plnění jejích povinností svědka vyplývajících z trestního řádu. Jelikož v daném případě nešlo o svědka v trestní ale přestupkové věci, rozhodl krajský soud o částečném zproštění obvinění. Nejvyšší soud však uvedl, že toto stanovisko pouze odráželo skutečnosti v reakci na postupy týkající se trestního řízení, a z toho důvodu byla použita argumentace ve vztahu k trestnímu řádu, kde se svědek nejčastěji používá. Díkce „spáchá čin na svědkovi...v souvislosti s výkonem jeho povinností“ se neomezuje na žádné konkrétní řízení a ochrany trestního zákoníku požívá každý svědek bez ohledu na povahu řízení. Více na <http://www.codexisuno.cz/0oz>

Zdroj: CODEXIS®

Hodně z toho, s čím lidé souhlasí na sítích, je nemravné nebo neplatné

S Radimem Polčákem, vedoucím Ústavu práva a technologií Masarykovy univerzity, o právu ICT, sociálních sítích, jejich pravidlech nebo o tom, jak blízko má právní teorie a filozofie k informačním a komunikačním technologiím. Přinášíme vám ukázkou z rozhovoru, který najdete v říjnovém Právním rádci a na našich webech.

ROZHOVOR

Nakolik stačí současnému rychlému technologickému vývoji právo?

Právo mu stačit nemusí. Vždy, když jsme se snažili vybudovat právní řád a pak jej následovat technologickým vývojem, tak to neskončilo dobře. Nejříve by měla nastoupit technologie a až následně by ji mělo právo regulovat.

Jak byste popsal právo ICT vlastními slovy?

V současné době řeší tento obor všechny otázky použití informačních a komunikačních technologií. Nemá tedy žádné ostré hranice a je extrémně široký. Osobně si myslím, že do budoucna by mělo docházet spíše ke specializaci k tvrdému jádru oboru. Neměli bychom se věnovat věcem, jako je elektronická kontraktace, což je čistě civilistická záležitost, nebo počítačová kriminalita, což patří do trestního práva. Pokud se tedy zbavíme těchto záležitostí ze standardních právních oborů, vykrystalizuje skutečná materie práva informačních technologií.

(Pokračování ze stránky 2)

Zástupcem Ministerstva spravedlnosti bude pokaždé 1. náměstek Daniel Volák. Hlavním cílem setkání je informovat a diskutovat o zamýšlených změnách v trestní justici. Jde zejména o téma rozšiřování možností podmínečného propuštění včetně domácího vězení nebo téma redukce typů věznic. Více naleznete na <http://pravnicaradce.ihned.cz/c1-58074380>

S Kateřinou Radostovou o sportovním právu

ROZHOVOR

Advokátka Kateřina Radostová, která je rovněž členkou Legislativní rady Fotbalové asociace ČR, poskytla říjnovému číslu Právního rádce rozhovor o sportovním právu. Na následujících řádcích vám přinášíme odpovědi, které v časopisu nenajdete. „Ke sportu jsem měla vždy velmi blízko. Do 16 let jsem závodně hrála tenis. Stále aktivně sportuji. Hraji golf, tenis a boxuji. Již během studií na Právnické fakultě UK se mi naskytlá příležitost pracovat v České sportovní a.s., jedné z prvních sportovních agentur u nás. Tam jsem se poprvé dostala do velkého světa sportu. Zastupovali jsme naše přední sportovce a olympioniky. Díky svým kontaktům z doby, kdy jsem žila v zahraničí, se mi též podařilo dostat se do Moto GP, kde jsem poskytovala právní služby soukromé zahraniční stáji. Vytvářela jsem profesionální smlouvy, řešila specifické právní problémy,“ popisuje Radostová, jak se dostala ke sportovnímu právu.

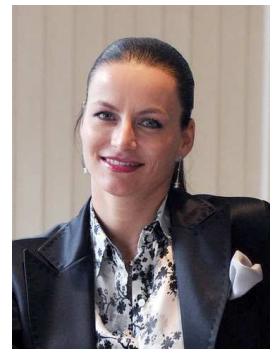

Foto Archiv K. Radostové

„Později jsem měla to štěstí, že jsem dostala příležitost ve fotbale a začala zastupovat FC Viktoria Plzeň. V průběhu dalších let jsem začala zastupovat české i zahraniční klienty z dalších sportovních oblastí. Připravuji smlouvy, řeším transfery hráčů, zastupuji klienty před sportovními soudy, řeším kauzy před mezinárodními orgány FIFA, IIHF, CAS a dalšími,“ říká dále Radostová.

„Sportovní právo je i mým koníčkem a fascinuje mne. Každá kauza je jiná, pokaždé je to určitá výzva. Neexistuje mnoho odborné literatury. Pohybujete se tak trochu na zelené louce, kde záleží jen na vás jak si s tím poradíte a co vytvoříte, jak si poskládáte ty jednotlivé střípečky dohromady a jakou zvolíte strategii a naleznete cestu, která povede ke kýženému cíli. Těší mne, že svou prací se mohu podílet na vytváření sportovního práva u nás,“ vypráví. Rozhovor s Kateřinou Radostovou najdete v říjnovém vydání Právního rádce.